ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008

(ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު)

ތައާރަފާއި ނަން

1\. (ހ) މިއީ، ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް ބާރުތަކާއި، އެކޮމިޝަނާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ "ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު" އެވެ.

ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ޤާއިމުކުރުން

2\. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުގައި "ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން" ގެ ނަމުގައި ކޮމިޝަނެއް ޤާއިމުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަކީ، އަމިއްލަ ނަމުގައި ދައުވާކުރުމާއި، ދައުވާ ލިބިގަތުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ، އަމިއްލަ ނަމުގައި މުދާގަތުމާއި ވިއްކުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ލިބިގެންވާ އަދި ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ މުސްތަޤިއްލު ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެކެވެ.

ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އައްޔަނުކުރުމަށް ނަން ހުށަހެޅުން

3\. (ހ) ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް މެމްބަރުން އައްޔަނުކުރާނީ، މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތާއީދު ލިބިގެންނެވެ.

(ށ) ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އައްޔަނުކުރަން ބޭނުންވާ ގޮތުގެ ބަދަލު، އެއް ނަން ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ނަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅާ ނަން ނުވަތަ ނަންތައް ހުށަހެޅުމުން، އެ ކޮމިޓީން އިޢުލާންކޮށްގެން އެކަމަށް އިތުރު މީހުންގެ ނަންތައް ހޯދުމަށްފަހު ނަންތައް ކޮމިޓީގައި ފާސްކުރަންވާނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާ ނަންތައް ޚާއްޞަކޮށް، އާންމުކޮށް

އިޢުލާންކޮށްގެން އެކަމަށް އިޖާބަދިން އެހެން މީހުންގެ ނަންތަކެއްވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މައުލޫމާތަށްޓަކައި އެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހަޅާ ނަން ނުވަތަ ނަންތަކުގެ ތެރެއިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްކުރާ މީހަކު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްކަމުގެ މަޤާމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގައި ހުރުން ލާޒިމު ސިފަތައް

4. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްކަމުގެ މަޤާމުގައި ދެމިހުންނައިރު ތިރީގައިމިވާ ސިފަތައް އޭނާގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.

(ހ) މުސްލިމަކު ކަމުގައިވުން؛

(ށ) ދިވެހި ރައްޔިތަކު ކަމުގައިވުން؛

(ނ) އުމުރުން 25 އަހަރު ފުރިފައިވުން؛

(ރ) އިސްލާމްދީނުގައި ހައްދެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް، ނުވަތަ ޚިޔާނާތުގެ ކުށެއް، ނުވަތަ ރިޝްވަތުގެ ކުށެއް ކުރިކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

(ބ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އިންތިޚާބު ކުރާ ނުވަތަ އައްޔަންކުރާ ސިޔާސީ މަޤާމެއް ފުރިހަމަކުރާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

(ޅ) ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރަކު ކަމުގައި ނުވަތަ ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގައި ހަރަކާތްތެރިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

(ކ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރެވޭ ވަރުގެ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން. މިގޮތުން، ޤާނޫނީ ދާއިރާއިން ފުރަތަމަ ޑިގްރީއެއް ހާސިލުކޮށްފައިވުމާއި، ޝަރީޢާ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ދާއިރާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކޮށް ކުރާތާ މަދުވެގެން 4 (ހަތަރެއް) އަހަރުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛

(ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްކަމުގެ ވަޒީފާގެ އިތުރުން އެހެން ވަޒީފާއެއް އަދާ ކުރާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

(ށ) ސަރުކާރީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ދާއިރާއާ ގުޅުންހުރި މަސައްކަތްކުރާ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނުވަތަ މިނޫންވެސް މިފަދަ ތަނެއްގައި ހިއްސާއެއް ނުވަތަ މަޤާމެއް އޮތް މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛

(ނ) ބުއްދި ހަމައަށް ހުރި މީހަކު ކަމުގައިވުން؛

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު

5. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އައްޔަންކުރާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތަކީ އޭނާ އައްޔަންކުރެވޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ 1 (އެކެއް) ދައުރެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތް ނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކިކުރެވޭ މީހަކު ފިޔަވައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަށް އައްޔަންކޮށްފައިވާ މީހާގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު، އިތުރު 5 (ފަހެއް) އަހަރަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް، އިތުރުކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެވިދާނެއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމު ހުސްވުން

6. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމު އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ ހުސްވެއްޖެނަމަ، މަޤާމު ހުސްވާތާ އެންމެ ލަސްވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ މަޤާމަށް މީހަކު އައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ.

ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް

7. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަށްޓަކައި ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަށް މީހަކު ނުވަތަ ބަޔަކު އައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަށް މީހުން އައްޔަންކޮށް ވަކި ކުރާނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއެވެ.

(ށ) ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް އައްޔަންކުރާ މީހެއްގައި މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޝަރުތުގައި ހުންނަންޖެހޭ ސިފަތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.

(ނ) ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަށް އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން އައްޔަންކުރާނަމަ، އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ ޙާލަތެއްގައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކުގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމާއި ކަންކަން ކުރުމާއި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިފައިވާ ބާރު، ވަކިކޮށް ޒިންމާ ބަހާލުމުގެ މިހެން، ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގައި ތިބި މީހުންގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅައިގެން ހުންނަންވާނެއެވެ.

1. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމު ހުސްވުން؛ ނުވަތަ
2. އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ނުކުޅެދުން.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތްތަކުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އުފުލަންޖެހޭ އެންމެހައި ޒިންމާތައް ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އުފުލަންވާނެއެވެ. އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ޖަވާބުދާރީވާންވާނެއެވެ.

(ޅ) ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމު އެއްވެސް ބާވަތެއްގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ، މަޤާމު ހުސްވާތާ އެންމެ ލަސްވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި މާއްދާ ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އެ މަޤާމަށް މީހަކު އައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މަޤާމާ ހަވާލުވުން

8. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަކަށް، އޭނާގެ މަޤާމާ ހަވާލުވުމުގެ ކުރިން ޗީފް ޖަސްޓިސްގެ ކުރިމަތީގައި
އަންނަނިވި ހުވައިކޮށް، ހުވައިގެ އިޤްރާރުގައި ސޮއިކުރުމުންނެވެ.

”އަހުރެން .... (މީހާގެ ނަން) ...... އިސްލާމްދީނަށް ޚުރުމަތްތެރިވެރިވާނެ ކަމަށާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ތަބާވެ ތެދުވެރިވާނެކަމަށާއި، ދިވެހި ޤައުމަށް
އިޚްލާޞްތެރިވާނެކަމަށާއި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން،
ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއެކު، އަދާކުރުމަށްޓަކައި ދެމިހުރުމަށް މާތްالله ގަންދީ
ހުވައިކުރަމެވެ.“

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މަޤާމުން ވަކިކުރުން

9. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އޭނާގެ މަޤާމުން ވަކިކުރެވޭނީ މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްފަދަ ޙާލަތެއްގައި، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމާ އެކަށީގެންނުވާ ފަދަ ކަމެއް ކުރިކަމުން،
ނުވަތަ އެ މަޤާމު އަދާކުރުމަށް އުދުރުވިވާފަދަ ބާރުތައް ގެއްލިފައިވާކަމުން،
ނުވަތަ އެ މަޤާމު އަދާކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ނެތްކަމުން ފާހަގަވެއްޖެ ހިނދެއްގައި؛

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުން ދެމިހުރިކަމަށް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކުން ފާހަގަކޮށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ
މަޤާމުން ވަކިކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގައި ހާޒިރުވެ
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްކުރުމުން،
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުން ވަކިވީއެވެ.

މަޤާމުން އިސްތިޢުފާދިނުން

10. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އޭނާގެ މަޤާމުން އިސްތިޢުފާދޭން ބޭނުންވެއްޖެ
ހިނދެއްގައި، ސިޓީއަކުން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް
ހުށަހަޅައި، އެ ސިޓީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބުމުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ
ޖެނެރަލް، އޭނާގެ މަޤާމުން ވަކިވީއެވެ.

(ށ) ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުން އިސްތިޢުފާދޭން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި ސިޓީއަކުން އެކަން ބަޔާންކޮށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ހުށަހަޅައި، އެ ސިޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބުމުން ޑެޕިއުޓީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުން ވަކިވީއެވެ.

މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް

11. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ދޭނެ މުސާރައާއި އެހެނިހެން އިނާޔަތްތައް ކަނޑައަޅާނީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ.

(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ދޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް، އޭނާގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތުގައި އުނިކޮށެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ދޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ މަޝްވަރާއާއެކު ކަނޑައަޅާނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މިނިވަންކަމާއެކު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުން

11-1. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއާ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުން މަތިކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އޭނާ އަދާކުރަންވާނީ، ތިމާގެ ޚިޔާލުން އެއްވެސް ބާވަތަކުން، މިނިވަންކަމާއެކުގައެވެ.

(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް، އޭނާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމުގައި އޭނާގެ ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި، އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުފޫޒުގެ ދަށުގައިވާ ފަދައިން ކުރުމަކީ ވެގެންނުވާނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަންވާނީ، އަދި ބާރުތައް ބޭނުންކުރަންވާނީ، އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޖެހިލުންވުމެއް ނެތި، ވަކި ފަރާތަކަށް މަންފާއެއް ހޯދައިދިނުމެއް ނެތި، ބަންޑާރަނައިބު ކަނޑައަޅާ މައިގަނޑު ސިޔާސަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތައް

12. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައާއި ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައާއި، އޭނާގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތުގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަންނަނިވި ގޮތަށް އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

1. ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަންކަންކުރުން؛

2. ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން ކުރިއަރުވައި، ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކުރުން؛

3. ޕްރޮފެޝަނަލް ޚިދުމަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައާއި ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި ޤައުމީ މަސްއޫލިއްޔަތާއި ރައްޔިތުންގެ ޖަވާބާއި ވަންތި އަބަދުވެ ކުރިއަރަންނަ އިސްކަންދިނުން؛

4. އެއްވެސް ރައްޔިތެއްގެ ނަސްލަކަށް، ނުވަތަ އުފަންވި ޤައުމަކަށް، ނުވަތަ ކުލައަކަށް، ނުވަތަ ޖިންސަކަށް، ނުވަތަ ޖިސްމާނީ ނުވަތަ ނަފްސާނީ ނުކުޅެދުންތެރިކަމަކަށް، ނުވަތަ އެ މީހެއްގެ ސިޔާސީ ނުވަތަ އެހެން ވިސްނުމަކަށް، ނުވަތަ މާލީ ހުރުންތެރި ކަމަކަށް، ނުވަތަ ނިސްބަތްވާ ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ އުފަންދުވަހަކަށް، ނުވަތަ ވާހަކަ ދައްކާ ބަހަކާއި އިޖްތިމާޢީ ދަރަޖަ ނުވަތަ މަޤާމަށް ބަލައި ތަފާތުނުކުރުން؛

5. ޕްރޮފެޝަނަލް ޚިދުމަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައާއި ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި އެއްވެސް މީހަކު ނުވަތަ އެއްވެސް ޖަމާޢަތަކުން އަންގާ ގޮތަށް ކަންކަންކުރާ، އަދި އެއްވެސް މީހެއްގެ ނުވަތަ އެއްވެސް ޖަމާޢަތެއްގެ ނުފޫޒެއްގެ ދަށުގައިވާ މީހަކަށް ވެގެންނުވުން؛

6. އެއްވެސް ޖަމާޢަތަކަށް ޖެހިލުންވުމެއްނެތި، ވަކިޖަމާޢަތަކަށް މަންފާއެއް ހޯދައިދިނުމެއްނެތި، ތަޢައްޞުބުން އެއްކިބާވެހުރެ، ބަސްގާ ރަނގަޅުބ ޖިހާދުން ކަނޑައަޅައި އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ސިޔާސަތުތަކާއި، އެއްގޮތަށް ޕްރޮފެޝަނަލް ޚިދުމަތުގެ މަސައްކަތް ކުރުމާއި، ކަންކަން ނިންމުން؛

7. ޕްރޮފެޝަނަލް ޚިދުމަތުގެ މަސައްކަތުގެ އަސާސް ހަމަހަމަކަމާއި، ހާމަކަމާއި، ޖަވާބުދާރީވުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރުން؛

8. އޮޅާ ކުރާކަމުން، ނުވަތަ ބައިވެރިވުމަކުން، ނުވަތަ ދައްކާ ވާހަކައަކުން، ނުވަތަ ގެޅުކުރާ ހިތްވަރުކަމުން، ނުވަތަ އެއްވެސް އެހެން ގޮތަކުން، ޕްރޮފެޝަނަލް ޚިދުމަތުގެ މިނިވަންކަމާއި، މުސްތަޤިއްލުކަމާއި، އިންސާފުވެރިކަމާދު ސާވާދު އުފެދުން ނުވަތަ އުފެދުދުން އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން؛

9. މަޤާމުގެ ޙައިޘިއްޔަތުން އޭނާއަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތެއްގެ ނުވަތަ އޭނާ އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ ބޭނުން އަމިއްލައަށް ނާޖާއިޒު މަންފާއެއް ހާސިލްކުރުމަށް ނުވަތަ އެހެން މީހަކަށް އެފަދަ މަންފާއެއް ހޯދައިދިނުމަށް ބޭނުންނުކުރުން؛

10. މަޤާމުގެ ޙައިޘިއްޔަތުން އޭނާއަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތެއް އޭނާގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން ފިޔަވައި، ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް އެމަޢުލޫމާތެއް ހާމަނުކުރުން؛

11. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބަށް ބުރޫއަރާނެފަދަ ނުވަތަ މަސްލަހަތާ ފުށުއަރާފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން.

12. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، ހުރިހާ ވަގުތެއްގައިވެސް، ހުރިހާ ހާލަތެއްގައިވެސް މުޖުތަމަޢު ޤަބޫލުކުރާ ފެންވަރުގައި، އޭނާގެ އަޚްލާޤީ އަދަބުގެ ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުން؛

13. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ޤާނޫނުން ލިބޭ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ނުރަނގަޅު ނިޔަތެއްގައި ވަކިފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ބޭނުމުގައި ބޭނުންނުކުރުން ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފު ޢަމަލެއް ކުރުމަށް ސިޔާސީގޮތުން ނުވަތަ ނުސިޔާސީގޮތުން ނަމަވެސް މަޤާމުގެ ބޭނުން ނުކުރުން؛

14. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގެ ޤަދަރަށް އުނިކަމެއް އަތުވެދާނެ އެއްވެސް ކަމެއް، އެއްވެސް ވަގުތެއްގައި ނުކުރުން؛

15. ކަނޑައެޅިގެން ވަކި މީހަކަށް ގެއްލުން ދިނުމުގެ ނިޔަތުގައި ނުވަތަ އޭނާގެ އަބުރު ނަގާލުމުގެ ނިޔަތުގައި ސިޔާސީގޮތުން ނުވަތަ ނުސިޔާސީގޮތުން ނަމަވެސް މަޤާމުގެ ބޭނުންކޮށްގެން ކަމެއް ނުކުރުން؛

16. ޤާނޫނު އަސާސީން ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ލިބިގެންވާ ޙައްޤާއި ނުވަތަ އަރިހާއި ނުވަތަ މަސްލަހަތާއި ނުވަތަ ފުރުސަތުތަކާއި ފިޔަވައި އެނޫން ހައްޤާއި، ނުވަތަ އަރިހާއި، ނުވަތަ މަސްލަހަތާއި ނުވަތަ ފުރުސަތުތަކާއި އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުހޯދުން.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުގެ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ސުލޫކީ ހަމަތަކުގެ އުސޫލީ މިންގަނޑުގައި ހިފަހައްޓައި،

އެހެން މީހުންނަށްވުރެ އެ ހަމަތަކަށް ތަބާވާކަން އެނގޭ މިންވަރަށް، ހުރިހާ ބާވަތްތަކެއްގައިވެސް އެ ހަމަތަކަށް ތަބާވާންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސުލޫކީ ހަމަތަކަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ތަބާވުން އެ އަކުރުގެ ދަށުން ލާޒިމުކުރާ ފަދައިން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންވެސް އެ ސުލޫކީ ހަމަތަކަށް ތަބާވާކަން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ފަރުދީ ހައިސިއްޔަތުންނާއި މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މިނިވަންކަމާއި، އަބުރުވެރިކަމާއި، ހަމަހަމަކަމާއި އަމާނާތްތެރި އަދި ސުލޫކީ މިންގަނޑުތައް ހިފެހެއްޓެންވާނެއެވެ.

1-12. ޒިންމާ އަދާކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓެންޖެހޭ ހަމަތައް

(ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ ޒިންމާތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި އަންނަނިވި ހަމަތައް ހިފެހެއްޓެންވާނެއެވެ.

(1) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި އެންމެހައި ޤާނޫނުތަކަށް ތަބާވެ، އެ ޤާނޫނުތަކަށް އިޙްތިރާމްކުރުމާއި، ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހުއްދަ އަމުރެއް ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަމުރަށް ތަސްލީމުވެ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި ތަބާވަމުންދިއުން؛

(2) ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން ނަގަހައްޓައި، ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާ މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކުރުން؛

(3) ޖާތި އެއްވެސް ތަޢައްޞުބުވުމަކާ ނުލައި، އަދި ހަމައެކަނި ކުރިމަތިވެގެންވާ ހާލަތުގެ މައްޗަށް ނިންމުންތައް ނިންމުމާއި، އެކަން ކުރުމުގައި ތިމާގެ މަސްލަހަތަކަށްޓާއި ތިމާގެ ވާޖިބަށް އިޚްތިޔާރުކޮށްލުމާ އިންސާފުވެރިކަމާއި، ފަރުވާތެރިވުން؛

(4) ރަސްމީ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި އެހެން މީހުންނާ މުޢާމަލާތް ކުރުމުގައާއި، ކުރުގެ ތަޙުޤީޤުކުރުވާ ފަރާތްތަކާ މުޢާމަލާތް ކުރުމުގައި، އިޙްތިރާމާއެކު މުޢާމަލާތްކުރުން؛

(5) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިދޭ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު، ނުރަނގަޅު ނިޔަތެއްގައި ވަކި ފަރާތަކަށް ފައިދާއެއް ހޯދައިދިނުމަށް ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ބޭނުމުގައި ބޭނުންކުރުމާއި، ޤާނޫނުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިދޭ އިޚްތިޔާރު ސިއްރުގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމާއި، އަދި އިޚްތިޔާރު ބޭނުންކުރުމުގައި އެހެން މީހުންގެ ހައްޤުތަކާއި ވާޖިބުތަކާއި މަސްލަޙަތުތަކަށް އިޙްތިރާމްކުރުން؛

(6) މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 16 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތުގައި ފިޔަވައި، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ އެހީއާއި އިނާމާއި ލެނދެނާއި ހަދިޔާ، ސީދާގޮތުގައި ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުގައި ނަފާއެއް ނުހޯދުން؛

(7) ތިމާއަށް ވަކި މީހަކު ނުވަތަ ވަކި ފަރާތަކުން ކޮށްދީފައިވާ ކަމެއްގެ މުޤާބިލުގައި، އެހެން ކަމެއް ތިމާ ކޮށްދޭނެކަމުގެ ވަޢުދު ބަޔަކަށް ތިމާ ނުގެންދިއުން؛

(8) މަޤާމުގައި ދެމިހުންނައިރު އަދި މަޤާމުން ވަކިވުމަށްފަހުގައިވެސް، ތިމާގެ މަޤާމު އަދާކުރުމުގައި ތިމާއަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި، މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ލިބިފައިވާ، ސިއްރު ހިފެހެއްޓެންޖެހޭ މަޢުލޫމާތެއް ސިއްރުގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން؛

(9) ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ސިއްރުގޮތުގައި އެހެން ފަރާތަކަށް ހާމަކުރަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމާއި، އެ މަޢުލޫމާތު އަންގަންޖެހޭ ފަރާތަކަށް އެންގުމާއި، ރަސްމީ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި ސިއްރު މަޢުލޫމާތު ހިފެހެއްޓުމާއި، ނުރަނގަޅު ނުވަތަ ދޮގު މަޢުލޫމާތު ބަޔާންކޮށް އެކަށީގެން މަޢުލޫމާތު ހާމަނުކުރުން؛

(10) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މަސައްކަތް މީހުން އިޚްތިޔާރުކުރުމުގައާއި މީހުން އައްޔަންކުރުމުގައި އެންމެ އަސާސީ ރުކުނަކީ މަސައްކަތަށް އެކަށޭނަ ޤާބިލުކަމާއި ތަޢުލީމީ ފެންވަރު ހުރުން ކަމުގައި ބެލުމާއި، ވަޒީފާ ދިނުމާއި ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި މުވައްޒަފުންނާގުޅޭ އެހެނިހެން ކަންކަމުގައި ބަލަންޖެހޭ މައިގަނޑު މިންގަނޑަކީ ތަޢުލީމީ އަހުލުވެރިކަމާއި މަސައްކަތުގެ ތަޖުރިބާގެ އެކަނިކަމަށް ބަލައިގެން ކަމުގައި ބެލުން؛

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ނުވަތަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކަށް ކަމުގައިވީނަމަވެސް، ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ވަކިކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލުމަށް އަންގާނަމަ ނުވަތަ ބާރުއަޅާނަމަ ނުވަތަ މަޖުބޫރުކުރާނަމަ، ނުވަތަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ނުވަތަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތް ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ހުރަސްއެޅޭފަދަ ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް ފޯރުވާނަމަ، ފަސްނުކޮށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އެކަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޒިންމާތަކަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލާއި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެވެސް ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު އެއް އަސާސް ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ. އެއީ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްގައި އެއިން ކަމެއް ހިމެނިފައިނުވި ނަމަވެސްމެއެވެ. އަދި، އެއިން ކަމަކާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެ މީހަކާމެދު ތަޢުދީބީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ދަރަޖައަށް އުޅަންވުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

އިތުރު ވަޒީފާ އަދާކުރުމާއި މަސްލަހަތު ފުށުއަރާ ވިޔަފާރި ނުކުރުން

12-2. (ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އާމްދަނީއެއް ލިބޭ އިތުރު ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށް، ނުވަތަ މަޤާމެއް ހިފައިގެން ނުވާނެއެވެ. ނުވަތަ އާމްދަނީއެއް ލިބޭފަދަ އެހެން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އޭނާއަށް އެއްވެސް ފައިދާއެއް ނުވަތަ މަންފާއެއް ލިބޭގޮތުން، ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ނުވަތަ މަންފާއެއް ހޯދައިދިނުމުގެ ގޮތުން، ނުވަތަ ހިލޭ ސާބަހަށް ކަމުގައިވިޔަސް އަމިއްލަ ފައިދާއަކަށް ބޭނުން ހިފައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ރ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ވިޔަފާރިއެއް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ދައުލަތުގެ މުދަލާއި ބިން ގަން ނުވަތަ ކުއްޔަށް ހިފައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ދައުލަތާއި އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކާ ދެމެދު ކުރާ

މުޢާމަލާތެއްގައި ސީދާގޮތުންވިޔަސް ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުންވިޔަސް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މާލީ އެއްވެސް މަސްލަހަތެއް ބައްލަވައިގެންނުވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިއްސާ ވިއްކާ ޕަބްލިކް ކުންފުނިތަކުގެ ސެކިއުރިޓީޒް ޝެއަރހޯލްޑަރުން ކަމުގައިވާ ގޮތުން، އެފަދަ ކުންފުނިތަކުގެ ހިއްސާ މިލްކުކުރުމަކީ، މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ވިޔަފާރިކުރުން ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިއްސާ ވިއްކާ ޕަބްލިކް ކުންފުނިތަކުގެ ސެކިއުރިޓީޒް ޝެއަރހޯލްޑަރުން" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިއްސާ ވިއްކާ ޕަބްލިކް ކުންފުނިތަކުގެ ހިއްސާގެ ރައުސުލްމާލުގެ 5% (ފަހެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ ހިއްސާގެ މައްޗަށް ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ބާރު ފޯރުވާ މަޤާމެއްގައި ހުރި ހިއްސާދާރަކަށެވެ.

(ބ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން ވެސް، ދައުލަތުގެ އެހެން އެއްވެސް ކޮމިޝަނެއްގައި، ނުވަތަ ކައުންސިލެއްގައި، ނުވަތަ މަޖިލީހެއްގައި، ނުވަތަ ކޮމިޓީއެއްގައި، ނުވަތަ ބޯޑެއްގައި، ނުވަތަ އެހެންވެސް ތަނެއްގައި، އުޖޫރައަކަށްވިޔަސް ނުވަތަ އުޖޫރައާ ނުލައި ނަމަވެސް، ބައިވެރިވެގެންނުވާނެއެވެ.

(ޅ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޮންސަލްޓަންސީއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް މަސައްކަތްކޮށްދީގެންނުވާނެއެވެ.

(ކ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތާ ފުށުއަރާފަދަ ބާވަތުގެ މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާއެއްގެ މެންބަރުކަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވެގެންނުވާނެއެވެ.

(އ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ނަމުގައި އޮތް ގޯއްޗެއް ނުވަތަ ގެއެއް ނުވަތަ މުދަލެއް، ބާޒާރުގައި އެފަދަ ގޯއްޗެއް ނުވަތަ

ގެއެއް ނުވަތަ މުދަލެއްގެ އަގު އާންމުކޮށް ހުރި އަގަށްވުރެ ބޮޑުކޮށް އަގަކަށް ވިއްކާލުމާއި، އެފަދަ ގޯއްޗެއް ނުވަތަ ގެއެއް ނުވަތަ މުދަލެއް ބާޒާރުގައި އާންމުކޮށް ކުއްޔަށްދޭ އަގަށްވުރެ ބޮޑުކޮށް އަގަކަށް ކުއްޔަށްދިނުން، އާދަޔާ ހޯދުން، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިއާއި މަސައްކަތެއްގެ ތެރޭގައި ހިމެނިގެން ނުވެއެވެ.

(ވ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްކަމުން ވަކިވުމަށްފަހު، ފުރަތަމަ ހިނގާ 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތު ފާއިތުވުމުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން އޭނާ އަދާކުރި މަސްއޫލިއްޔަތާ ގުޅުންހުރި ވަޒީފާއެއް ނުވަތަ މަސައްކަތެއް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.

މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާ މައްސަލަތަކުން ދުރުހެލިވުން

12-3. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަދާކުރަންޖެހޭ ރަސްމީ ވާޖިބާއި އޭނާގެ މަޞްލަޙަތާ ދެމެދު އެއްވެސް ފުށުއެރުމެއް އުފެދުމަށް ފުރުޞަތު ދީގެން ނުވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއެރުންކަމަށް ބުނެފައިވާ އުސޫލުގައި، އޭނާ އިނދިގެންއުޅޭ މީހާއި، އޭނާގެ ދަރިންނާއި، އޭނާ ސީދާ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ އެހެން މީހުންގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާކަމަށްވެސް، އެފަރާތްތަކުގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއެރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ބެލުމުގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާކަން ފަދަ ހާލަތެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ ދިމާވެދާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެކަން ބަޔާންކުރުމަށްފަހު، އެ މައްސަލައިގެ ބެލުމުން ތަނާޒުލުވާންވާނެއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައިގެ ބެލުމުގައި އެއްވެސް ފަރާތަކުން ވިސްނުމަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި އޭގެ ފަހުން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ބައިވެރިވެގެންނުވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލުތައް، ކަމާގުޅޭ ނިސްބަތަށް، ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ މައްސަލަތަކަށްވެސް ހިނގާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލަކީ ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލް ހިންގުމުގައި، އޭނާ މަޤާމުގައި ހުރި ކުރިން އެކަށީގެންވާ ކަމެއް ކުރީގައި ބަލައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިކުރުމުގެ ބެލެހެއްޓުމުގައި ބެލޭނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލަކީ ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ ހިންގުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، އޭނާ މަޤާމުގައި ހުރި ކުރިން އެކަށީގެންވާ ކަމެއް ކުރީގައި ބަލައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިކުރުމުގެ ބެލެހެއްޓުމުގައި ބެލޭނެއެވެ.

ސިޔާސަތުތައް އެކަށައެޅުން

12-4. މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާއި 12-1 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ހަމަތައް އޭގެ އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ސިޔާސަތުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ތަމްރީނުތަކާއި ހަމަތަކާގުޅޭ ތަފްޞީލުތައް މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލް އެކުލަވާލައި ތަންފީޛުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ހަމަތަކަށް ބަދަލުކުރުމުގައި ކުރިން ހުށަހެޅުމުން ކޯޓު ކަމުގައިވާން ނުވަތަ މަޖިލީހުގައިވާން ކޯޓު ކަމުގައިވާން އެންގުމުން މިނިވަން އެ ހަމަތައް ތަންފީޛުކުރަންވާނެއެވެ.

ސުލޫކީ ހަމަތައް ހިފެހެއްޓުން

12-5. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ސުލޫކީ ހަމަތަކުގެ ދަށުން ހަމައެކަ ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލް ހިންގުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، އޭނާ

މަޤާމުގައި ހުރެ ކުރުން އެކަށީގެންވާ ކަމެއް ކުރީކަމުން ބަލައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިކުރުމާއި ބާރުތަކާއި އުފެއްދި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކުރި ކަމަކުން، އޭނާގެ މައްޗަށް މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފިޔަވަޅު އެޅިކަމުގައިވިޔަސް، އެކަމަކީ، އެ ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކުރި ކަންތަކުގައި ޖިނާއީ ކުށެއްގެ އަމަލު ހިމެނިގެންވާ ކަމެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އޭނާގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ކުރުމަކަށް އެއީ ހުރަހެއް ނުވާނެއެވެ.

މާލީ ހިސާބު ހުށަހެޅުން

6-12. (ހ) އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، ނުވަތަ އެފަދަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އެހެން ގޮތަކަށް އަމަލުކުރަމުން އައިކަމުގައިވިޔަސް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މާލީ ހިސާބު ހުށަހެޅުމުގައި އަމަލުކުރާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހައިސިއްޔަތުން ކޮންމެ އަހަރަކު، އޭނާގެ މާލީ ބަޔާން، އޭނާއަށް ލިބޭ އާމްދަނީއާއި އޭނާގެ ނަމުގައި ހުރި މުދަލާއި އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނިތަކާއި ޖުމްލަ ވިޔަފާރީގެ ހިއްސާގެ ބަޔާން، އެ މަޤާމާ އޭނާ ހަވާލުވާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މާލީ ހިސާބު ހުށަހެޅުމުގެ އިތުރުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމާ ހަވާލުވި ތާރީޚުން ފެށިގެން ކޮންމެ އަހަރެއްގެ މާލީ ހިސާބު އެ އަހަރެއް ނިމޭތާ 90 (ނުވަދިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަމުން ގެންދަންވާނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އަހަރު ކަމަށް މާނަކޮށްފައިވަނީ، އެ މީހަކު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމާ ހަވާލުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚަށެވެ.

(ރ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މަޤާމުން ވަކިވުމަށްފަހު ނުވަތަ އިސްތިޢުފާ ދިންކަމުގައި ހިނގާ ފުރަތަމަ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އޭނާ މަޤާމުން ވަކިވިއިރު އޭނާއަށް ލިބިފައިވާ އާމްދަނީއާއި އާމްދަނީ ލިބޭ ގޮތްތަކާއި އޭނާގެ ނަމުގައި ހުރި މުދަލާއި އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނީގެ ބިލާ އެނގޭނެ މާލީ ހިސާބު އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ)، އަދި (ރ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މާލީ ހިސާބު ހުށަހަޅާއިރު، އޭނާ އިނދެގެންއުޅޭ މީހާއާއި، 18 (އަށާރަ) އަހަރު ނުފުރޭ ދަރިންގެ މާލީ ހިސާބުވެސް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ)، (ރ)، އަދި (ބ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅަން ތާރީޚުތަކާ މާލީ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރާނީ، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ނަމޫނާއާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ކ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅާ ބަޔާނުގައި މައްސަލައެއްވާ ކަމަށް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ މައްސަލައެއް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ސުލޫކީ ހަމަތަކާ މުވައްޒަފުން ޚިލާފުވުން

12-7. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކު މި ޤާނޫނުގެ 12-1 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެ ޚިލާފުވި މިންވަރެއްގެ ކުށުގެ މިނަށް ބަލައި، އެ މުވައްޒަފަކާމެދު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުން ސުލޫކާ ޚިލާފުވުން އެ މުވައްޒަފުންނާމެދު އެޅޭނެ ފިޔަވަޅުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކު ސުލޫކީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކުރިކަމަކީ، އޭގައި ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ޢަމަލު ހިމެނިގެންވާ ކަމުގައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ، އޭނާގެ މައްސަލަ ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ކުރުމަށް އޮތް ހުރަހަކަށް ނުވާނެ.

ހިމާޔަތް

13. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުންނާއި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިދޭ ބާރުތަކުގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރުމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ލިބިދޭ ބާރެއްގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ނުވަތަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފަކު ރަސްމީ ހައިސިއްޔަތުން، ހެޔޮނިޔަތުގައި ކުރާ ކަމަކާގުޅިގެން، ނުވަތަ ނުކުރާ ދޫކޮށްލާ ކަމަކާގުޅިގެން އެއްވެސް މަދަނީ ނުވަތަ ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ނުއުފުލޭނެއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ޖަވާބުދާރީވުން

14. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނުވަތަ އެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކުން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ މަޖިލީހުން ނުވަތަ އެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ހާޒިރުވާންވާނެއެވެ. އަދި އެ މަޖިލީހުން ނުވަތަ އެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއާ ކުރާ ސުވާލުތަކަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް އެނގިހުރި އެންމެ ރަނގަޅަކަށް ތެދުބަހުން ޖަވާބުދޭންވާނެއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް

15. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.

(ހ) ޖިނާއީ ކުށްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރާ އެންމެހައި ދަޢުވާތަކާބެހޭ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުން؛

(ށ) ތަޙްޤީޤުކުރާ އެކިއެކި އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ ހެއްކާއި ޤަރީނާ ވަސީލަތްތަކުން، ދަޢުވާއެއް އުފުލަންޖެހޭކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައަޅުން؛

(ނ) ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްފިކަމުގެ ތުހުމަތު ކުރިމަތިވެއްޖެ ކޮންމެ މީހެއްގެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ ކުށުގެ ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާ އުފުލުން؛

(ރ) ޖިނާއީ ކުށެއް ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ އަމަލުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ބަލާ ބެލުންތަކާއި، ހިންގާ ތަޙްޤީޤަށް ބަލައި އެ ކަންކަން ހިނގަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްތޯ ބެލުން؛

(ބ) ޝަރީޢަތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ކުރީގައި މީހަކު ހައްޔަރުކުރުމާއި ނުވަތަ ބަންދުކުރުން، ނުވަތަ މިނޫންވެސް ގޮތަކުން މިނިވަންކަން ހިފެހެއްޓުމުގެ ހާލަތްތަކުގައި ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުން މުޢާމަލާތްކުރަމުން ގެންދިޔުމާއި، އެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރަމުންދޭތޯ ބެލުން؛

(ޅ) ޖިނާއީ ކުށެއްކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ އަމަލެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހިންގައިފިނަމަ ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ ނުވަތަ މިނޫންވެސް ގޮތަކުން މިފަދަ ކަމެއްގެ މަޢުލޫމާތު ލިބިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެކަމެއް ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް، ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ ބާރު ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބިގެންވާ ފަރާތްތަކަށް އަންގާ ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ އަމުރު ނެރުން؛

(ކ) ޢަދާލަތުގެ މަޞްލަޙަތުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނުތަކާ ޖިނާއީ ދަޢުވާކުރުމުގެ ބާރު ދިމާވާ އެއްވެސް ޤާނޫނަކާ ހިންގަން ޤާނޫނާ ޖިނާއީ ދަޢުވާތަކާ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމާ ބަދަލުކުރުމާއި، މިފަދަ ދައުލަތުގެ މުރާޖަޢާކުރުން، އަސާސީ ފުރުޞަތުދިނުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމާ ކުރިއަށް ދަޢުވާއާ ބަދަލުތަކެއް އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ކުރިއަށް ގެންދިއުން؛

(އ) ކުށުގެ ކުރިއަރަން ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މީހާއާމެދު ދަޢުވާ އުފުލަން ނުވަތަ ދަޢުވާ ނުއުފުލުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމުގެ މަޢުލޫމާތު އެ ނިންމުން ބަދަލުކުރުމާއި، ކޯޓުތަކަށް ދަޢުވާއާ އަސްބާބު ގެނައުން؛

(ވ) ޖިނާއީ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކޯޓުތަކުން އިއްވާފައިވާ ޙުކުމްތަކާއި ނުވަތަ ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާ އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހެޅުން؛

(މ) ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާކުރުމުގެ އެންމެހައި އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅުން؛

(ޖ) ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެންމެހައި ހަމަތަކާއި، ޤާނޫނާއި، އެންމެހައި ފަރުދުންގެ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ނެގެހެއްޓުން؛

(ޗ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކިއެކި އިދާރީ ދާއިރާތަކުގައި، މިޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ އޮފީހުގެ ގޮފިތައް ޤާއިމުކުރުން؛

(ޕ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންގެ ސުލޫކު މިންގަނޑު އެކުލަވާލައި ތަންފީޒުކުރުން؛

16. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާ ދިނުމާއި، ބަދަލުކުރުމާއި ވަކިކުރުން

(ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބާރުތައް ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާ ދިނުމާއި، ކޮންމެ އަހަރަކު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ހިންގުމަށް ބަޖެޓުގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ބަޖެޓާ ހިފެހެއްޓޭ ގޮތެއްގައި އިތުރު މުވައްޒަފުން ބައްޓަންކުރުމާއި، ތަމްރީނުދިނުމާއި، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި އަދި މަޤާމުން ވަކި ކުރުމުގެ ބާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ބޭނުންވާ ފަންނީ އަދި އެހެނިހެން މުވައްޒަފުންގެ ހާއްސަ އޮނިގަނޑެއް އެކުލަވާލާނެއެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި، އެ އޮނިގަނޑުގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާ ދިނުމާއި، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި، މަޤާމާއި ހިދުމަތުގެ ޝަރުތުތައް ހިމަނާފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.

17. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސައްކަތް އެހެން ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރުން

(ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އޭނާއަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން ކަމެއް ހިންގުމުގައި އޭނާގެ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން އެ ކަމެއް ހިންގުން އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ އެހެން މީހަކާ ނުވަތަ އެހެން ބަޔަކާ ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އެހެން މީހަކާ ނުވަތަ އެހެން ބަޔަކާ ހަވާލުކުރާ ކަމެއް، ހަވާލުކުރެވުނަސް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible]

މާލީ ކަންކަން

18. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ، ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ބަޖެޓުގެ ތެރެއިން ދައުލަތުގެ މާލިއްޔާއިން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ދޫކުރަންވާނެއެވެ. މިކަމުގައި މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން، އެ އޮފީހުގެ ބަޖެޓް އެކުލަވާލައި ދައުލަތުގެ ބަޖެޓާއެކު ކޮންމެ އަހަރަކު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެއްވެސް ބައަކު ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކުން ނުވަތަ ބާރު ފޯރުވައިގެ ސަބަބަކުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް މާލީ އެހީއެއް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުން ގެނެސް ބޭނުންކުރުމަކަށް ނުވާނެއެވެ.

(ނ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ އާމްދަނީއާއި ހަރަދާއި މިލްކިއްޔާތައް، މާލީ ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ހިސާބު، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސައްކަތްތަކާ، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ހަދާ ގަވާއިދުތަކާއި ގޮތުގެމަތިން އޮޑިޓްކުރުމަށްފަހު، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އެކުލަވާލާ މާލީ ބަޔާނާ، މި ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ އަހަރީ ރިޕޯޓުގެ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

އަހަރީ ރިޕޯޓު

19. (ހ) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ކޮންފަދަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރިކަން އެކުލަވާލާ އަހަރީ ރިޕޯޓެއް، ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ފެބްރުއަރީ މަހުގެ 28 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އަހަރީ ރިޕޯޓުގައި، އެ ރިޕޯޓުގެ މުއްދަތުގައި ހިނގާދިޔަ އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނަންވާނެއެވެ.

1. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހެޅުނު މައްސަލަތަކުގެ އަދަދާއި، އެ މައްސަލަތައް ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކާއި، މައްސަލަތަކާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލު؛
2. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ހިންގުމުގެ ދާއިރާއި މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭގޮތުން އިދާރީ ގޮތުން އެ އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ހިނގި ކަންކަމުގެ ތަފްޞީލު؛

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވާތާ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން އެ ރިޕޯޓު ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ދިމާވާ ޙާއްޞަ ބާރުތަކެއްގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެފަދަ ގޮތް ޙާއްޞަ ރިޕޯޓެއް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އައްޔަންކުރުން

20. (ހ) ގާނޫނުއަސާސީގެ 299 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރެވޭ ފުރަތަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ބާއްވާތާ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ގާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލެއް އައްޔަންކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމަށްޓަކައި:
1. ގާނޫނުއަސާސީގެ 296 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރެވޭ ފުރަތަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ބާއްވާ ދުވަހުން ފެށިގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރަން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހަޅާ ނަން ނުވަތަ ނަންތައް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
2. މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 3 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ނަމެއް

ނުވަތަ ނަންތަކެއް ހުށަހަޅާ ދުވަހުން ފެށިގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މަޖިލީހުން ވަކިގޮތެއް ނިންމައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

3. މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހަޅާ ނަމެއް މަޖިލީހުން ފާސްނުކޮށްފިނަމަ، އެކަން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އަންގާ ދުވަހުން ފެށިގެން 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އައުނަމެއް ނުވަތަ ނަންތަކެއް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

21. އިންތިޤާލީ މުއްދަތުގައި އައްޔަންކުރެވޭ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް

(ހ) ޤާނޫނުއަސާސީގެ 288 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އައްޔަންކުރާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އައްޔަންކުރާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އެންމެހައި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 288 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އައްޔަންކުރާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މައްޗަށް މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަންފެށޭ ދުވަހުން ފެށިގެން، މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި 5 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ފިޔަވައި، މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާތައް ހިނގާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އައްޔަންކުރާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޭނާގެ މަޤާމުގައި ދެމިހުންނާނީ މި ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލެއް އައްޔަންކުރެވޭ ހަމައަށެވެ.

22. ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަންފެށާ ތާރީޚް

މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަންފެށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްކޮށް، ތަސްދީޤުކޮށް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.

23. ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި ހިންގާނީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އައްޔަންކުރާތާ 6 (ހައެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ގަވާއިދުތައް ހަދައި ނިންމަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދަކަށް އުނި އިތުރު ގެނައުމަށް ނުވަތަ އުވާލުމުގައި ބަލާ މުއްދަތުގެ ފަހުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިތުރު ގަވާއިދެއް ހަދަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި އެ ގަވާއިދެއް ހެދުމަކަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ގޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 288 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޢައްޔަންކުރެވޭ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި ހަދަން ޖެހޭ ގަވާއިދެއް ހެދުމަކަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ހުރަހެއް ނާޅާއެވެ.

ތަފުސީލުތަކާއި އިބާރާތްތަކުގެ މާނަ	24.	މި ޤާނޫނުގައި އެ އިބާރާތެއް ހިމެނިފައިވާގޮތުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިގެން ދާނަ ނުވާނަމަ:

"ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، އޭނާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާ އޮފީހެވެ.

"އެޓަރނީ ޖެނެރަލް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2007 (އޭޖީ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އިސްތިހާރުވާ އެޓަރނީ ޖެނެރަލަށެވެ.